

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ АВІАЦІЇ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
“Озброєння та військова техніка”
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузь знань
за спеціальністю

К Безпека та оборона
К7 Озброєння та військова техніка

УХВАЛЕНО

Науково-технічною радою Державного науково-дослідного інституту авіації (протокол № ___ від “___” _____ 20__ року).
Голова науково-технічної ради Державного науково-дослідного інституту авіації
полковник Владислав ШОСТАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом начальника Державного науково-дослідного інституту авіації
від “___” _____ 20__ року № _____

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
“Озброєння та військова техніка”
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузь знань
за спеціальністю

К Безпека та оборона
К7 Озброєння та військова техніка

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма “Озброєння та військова техніка” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки докторів філософії у галузі знань “Безпека та оборона” за спеціальністю “Озброєння та військова техніка” розроблена згідно з вимогами Закону України “Про вищу освіту”, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261, Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341, Порядку присудження докторів філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 та Розподілу основних напрямків наукових досліджень між науковими установами, вищими військовими навчальними закладами, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти Міністерства оборони України та Збройних Сил України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15.02.2019 № 65.

Освітньо-наукова програма “Озброєння та військова техніка” розроблена з урахуванням рекомендацій і визнаних наукових практик наукової освіти Європейського освітнього простору, зокрема: Зальцбурзьких принципів (Salzburg I Conclusion and Recommendation from the Bologna Seminar on “Doctoral Programs for the European Knowledge Society”, 2005 & Salzburg II “Initiative Recommendations of the European University Association”, 2010).

Розроблено робочою групою у складі:

Керівник:

головний науковий співробітник науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації Заслужений працівник народної освіти України лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки доктор технічних наук професор працівник Збройних Сил України АРТЮШИН Леонід Михайлович.

Члени:

заступник начальника Державного науково-дослідного інституту авіації з морально-психологічного забезпечення доктор технічних наук доцент полковник КОНОНОВ Олексій Анатолійович;

провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу розробки та модернізації літальних апаратів і силових установок науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного

науково-дослідного інституту авіації доктор технічних наук старший науковий співробітник полковник МАВРЕНКОВ Олексій Єфремович;

провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу наукового супроводження розробок та модернізації військової авіаційної техніки науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації доктор технічних наук старший науковий співробітник працівник Збройних Сил України ЧУМАЧЕНКО Сергій Миколайович;

провідний науковий співробітник науково-організаційного відділу Державного науково-дослідного інституту авіації кандидат технічних наук старший науковий співробітник працівник Збройних Сил України КОТЛЯРЕНКО Сергій Євгенович.

З боку стейкхолдерів залучені:

начальник науково-дослідного відділу наукового супроводження розробок та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації полковник САМОЙЛЕНКО Олексій Валерійович;

начальник воєнно-наукового відділу штабу Командування Повітряних Сил Збройних України доктор філософії полковник ОЛЕКСЕНКО Олександр Олександрович;

ад'юнкт (штатний) науково-організаційного відділу Державного науково-дослідного інституту авіації майор МАТВІЙЧУК Сергій Віталійович;

випускник ад'юнктури – провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу розробки та модернізації авіаційного озброєння науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації підполковник БАШИНСЬКИЙ Дмитро Володимирович.

Гарант освітньо-наукової програми:

головний науковий співробітник науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки Заслужений працівник народної освіти України доктор технічних наук професор працівник Збройних Сил України АРТЮШИН Леонід Михайлович.

Зовнішні стейкхолдери:

1. Начальник науково-організаційного відділу Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки з сертифікації доктор технічних наук, професор полковник СИВАК Вадим Анатолійович, м. Черкаси;

2. Професор кафедри логістики Повітряних Сил інституту авіації та протиповітряної оборони Національного університету оборони України доктор технічних наук, доцент полковник АВРАМЕНКО Олександр Васильович, м. Київ;

3. Провідний науковий співробітник Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України кандидат військових наук старший науковий співробітник ЗВАРИЧ Анатолій Олександрович, м. Київ.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Озброєння та військова техніка

за спеціальністю К7 Озброєння та військова техніка

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний науково-дослідний інституту авіації State research institute of aviation
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі “Безпека та оборона” за спеціальністю “Озброєння та військова техніка” Philosophy Doctor of Armaments and military equipment
Офіційна назва освітньої програми	Озброєння та військова техніка Armaments and military equipment
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії у галузі “Безпека та оборона” за спеціальністю “Озброєння та військова техніка”, одиничний, обсяг освітньої складової 46 кредитів ЄКТС. Термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	Акредитована, сертифікат НАЗЯВО дійсний до 01.07.2027 року
Цикл/рівень	НРК України – 3 цикл/ 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8рівень
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти. Вимоги до вступника визначаються Правилами прийому до ад’юнктури та докторантури Державного науково-дослідного інституту авіації
Мова (и) викладання освітньої програми	Українська та англійська
Термін дії	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців за спеціальністю “Озброєння та військова техніка”, які здатні розв’язувати актуальні задачі та значущі проблеми розвитку озброєння та військової техніки для потреб сил оборони	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<i>Об’єктами вивчення є передові концептуальні та методологічні знання науково-дослідного та професійного характеру у сфері озброєння та військової техніки.</i> <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності розв’язувати актуальні задачі та значущі проблеми у сфері озброєння та військової техніки, започаткування, планування, реалізації та корегування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових наукових ідей. Теоретичний зміст предметної області – основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції, принципи, методи, моделі, інформаційні технології, які використовуються для забезпечення функціонування та розвитку озброєння та військової техніки сектору безпеки

		і оборони України. Методи, методики та технології: теоретичні (аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, індукція, дедукція та ін.), емпіричні (експеримент, спостереження та ін.), а також методи моделювання, статистичного та системного аналізу, методики постановки та проведення експериментів і випробувань, інформаційні технології проведення наукових досліджень, реєстрації та оброблення даних в сфері озброєння та військової техніки. Інструменти та обладнання: програмні та програмно-апаратні засоби моделювання, оброблення статистичних даних, інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки та прийняття управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення, макети підсистем та лабораторне обладнання вимірювання фізичних характеристик. (К Безпека та оборона, К7 Озброєння та військова техніка)
Орієнтація програми	освітньої	Освітньо-наукова (доктора філософії), академічна.
Основний фокус програми та спеціалізації		Освітньо-наукова програма спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати значущі проблеми військово-технічної політики держави, розширювати та переоцінювати вже існуючі знання та професійні практики на підставі концептуальних та методологічних знань у галузі воєнних наук, національної безпеки та безпеки державного кордону. Ключові слова: системний підхід, озброєння, військова техніка, авіаційна техніка державної авіації, безпілотні авіаційні системи, моделювання.
Особливості програми		Особливість програми полягає у підготовці фахівців, здатних вирішувати актуальні задачі та значущі проблеми військово-технічної політики, з урахуванням стратегічного курсу країни. Програма дозволяє здобувачу сформувати індивідуальну освітню траєкторію; дає можливість здобувачеві збалансувати свої знання щодо науково-дослідницької, науково-педагогічної, науково-практичної та науково-організаційної діяльності, а також забезпечує його професійний розвиток як військового фахівця-науковця.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування		Посади наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, експертні, аналітичні тощо посади у наукових та інших установах і підрозділах, органах державної влади та місцевого самоврядування.
Подальше навчання		Здобуття наукового ступеня доктора наук. Підвищення кваліфікації.
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання		Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних та фахових компетентностей, достатніх для продукування нових наукових ідей, розв'язання комплексних проблем. Оволодіння методологією

	наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною та іноземною мовами. Отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази інституту. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником. Можливість вільного вибору не менш ніж 25% дисциплін (за обсягом навантаження). Основні форми освітнього процесу: лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі наукових публікацій, консультації з науковим керівником.
Оцінювання	Оцінювання результатів навчання за освітніми компонентами здійснюється за 100-бальною шкалою з переведенням в оцінку за рейтинговою шкалою (ЄКТС) та в 4-бальну шкалу через такі види контролю: поточний (відповіді (виступи) на аудиторних заняттях; результати виконання практичних; результати виконання і захисту завдань самостійної роботи здобувача); підсумковий (екзамени, диференційований залік, захист звіту з практики); атестація здобувачів вищої освіти (захист дисертаційної роботи).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні теоретичні і практичні проблеми у галузі Безпека та оборона, які виникають на етапах створення (розробки та виробництва), експлуатації, відновлення і утилізації озброєння та військової техніки. Глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, ведення професійної практики, здійснення інновацій в інтересах сектору безпеки та оборони України.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК02. Здатність до критичного мислення, генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.
	ЗК03. Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень.
	ЗК04. Здатність спілкуватись з науковою спільнотою з метою презентації результатів наукових досліджень та їх оприлюднення державною, англійською та/або іншою іноземною мовою.
	ЗК05. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі безпека та оборона.
	ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність використовувати набуті наукові, теоретичні і прикладні знання для вивчення і проведення дослідження стану існуючих систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки Збройних Сил України і передових країн світу.
	СК02. Здатність працювати із наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати інтернет-

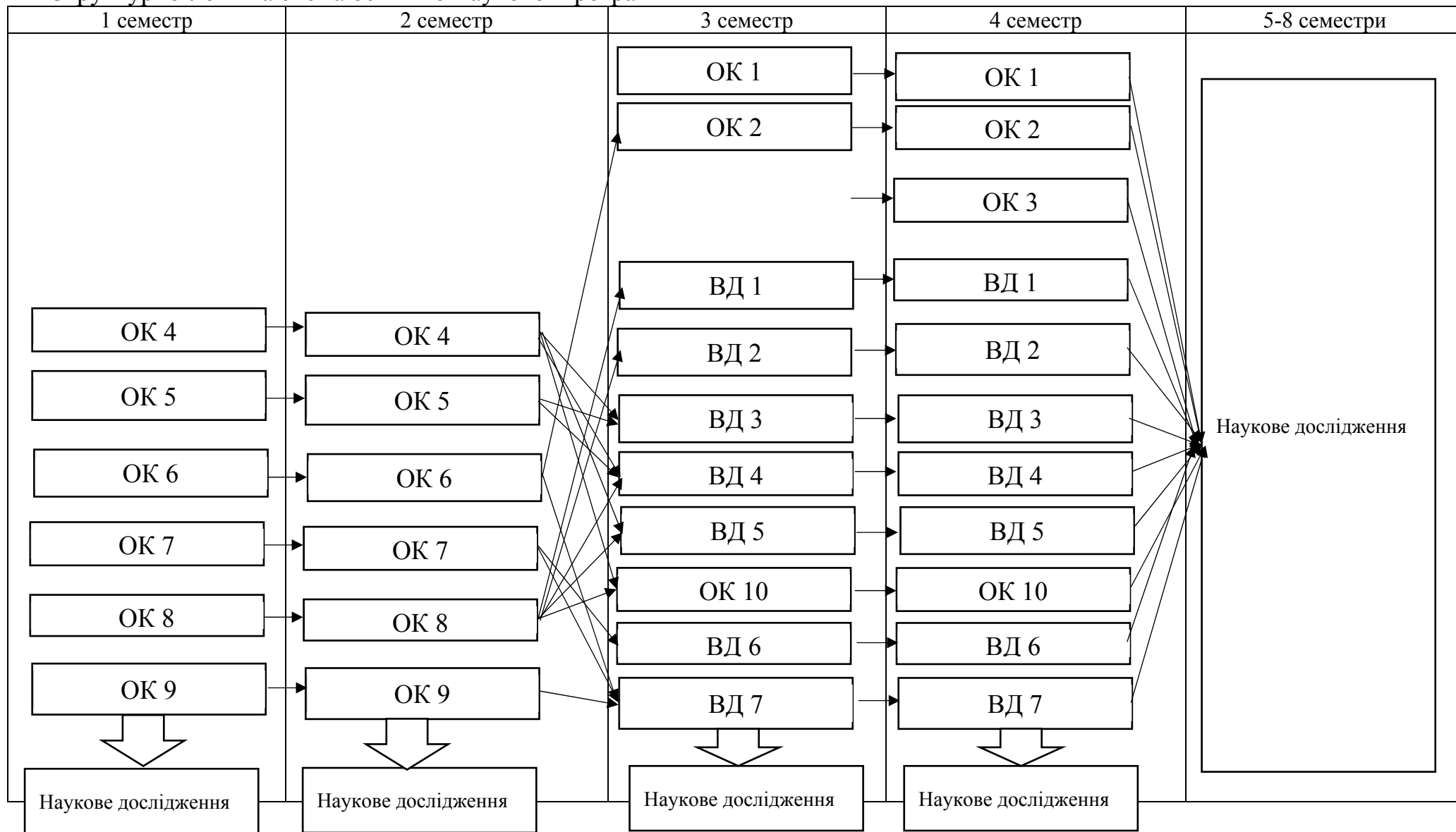
	технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.
	СК03. Здатність до практичного використання у власній науково-педагогічній діяльності інформаційних технологій дистанційного навчання, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо). Спроможність ефективно працювати в команді.
	СК04. Здатність працювати з експертами, отримувати від них знання та використовувати їх на практиці.
	СК05. Здатність розробляти та удосконалювати теоретичні й експериментальні методи визначення доцільності використання нових фізичних принципів, технічних рішень і технологічних процесів під час створення перспективних і вдосконалення елементів, складових і зразків озброєння та військової техніки.
	СК05. Здатність розробляти та удосконалювати теоретичні й експериментальні методи визначення доцільності використання нових фізичних принципів, технічних рішень і технологічних процесів під час створення перспективних і вдосконалення елементів, складових і зразків озброєння та військової техніки.
7 – Програмні результати навчання	
	РН01. Здійснювати пошук, обробку, аналіз та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері озброєння та військової техніки.
	РН02. Обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері озброєння та військової техніки з урахуванням останніх світових досягнень науки і техніки.
	РН03. Володіти глибинними знаннями у сфері озброєння та військової техніки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією.
	РН04. Набути універсальних навичок дослідника у сфері озброєння та військової техніки, у тому числі застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
	РН05. Володіти мовними компетентностями, достатніми для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з озброєння та військової техніки.
	РН06. Здобуття знань і розуміння поглибленого рівня у побудові й функціонуванні зразків та комплексів озброєння та військової техніки, рівень цих знань повинен бути достатнім для проведення наукових досліджень на основі даних останніх світових досягнень і направленим на їх розширення та поглиблення.
	РН07. Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.
	РН08. Ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії.
	РН09. Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження.
	РН10. Знати принципи фінансування науково-дослідної роботи та структуру кошторисів на її виконання, вміння підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію.

PH11. Знання методів розробки і впровадження систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки.	
PH12. Знання методологічних принципів створення систем (комплексів, зразків) озброєння та військової техніки.	
PH13. Здатність до критичного мислення та на його основі до безперервного саморозвитку і самовдосконалення протягом життя.	
PH14. Здатність до науково-педагогічної та/або дослідницької діяльності у вищих військових навчальних закладах або наукових установах сектора безпеки і оборони.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До проведення навчальних занять в рамках реалізації ОНП залучаються науково-педагогічні Національного університету оборони України та наукові працівники Державного науково-дослідного інституту авіації, які мають високий рівень професійної та академічної кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючими ліцензійними вимогами Міністерства освіти і науки України. Для реалізації програми на безоплатній основі використовується приміщення інституту, бібліотеки (в тому числі електронна – Національного університету оборони України) з читальним залом, мережі Інтернет. Для організації життя та дозвілля спортивні майданчики, стадіон, басейн Міністерства оборони України, медична частина, їдальні.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у частині технологічних вимог, що підтверджується такими показниками: забезпеченість бібліотеки необхідною кількістю вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого профілю; всі ад'юнкти мають необмежений доступ до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю; наявність офіційного веб-сайту Державного науково-дослідного інституту авіації, на якому розміщена в повному обсязі основна інформація про його діяльність.
9 – Академічна мобільність	
Національна мобільність	кредитна Право на національну кредитну мобільність може бути реалізоване на підставі угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями.
Міжнародна мобільність	кредитна Здійснюється відповідно до встановлених законодавством України вимог щодо збереження державної таємниці межах, відповідно підписаних угод, меморандумів та інших діючих нормативно-правових актів, що регламентують ці питання.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код н/д	Компоненти освітньої професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1 Здобуття глибинних знань із озброєння та військової техніки			
OK1	Концептуальні проблеми озброєння та військової техніки	3	Е
OK2	Теорія та методологія воєнно-наукових досліджень у сфері озброєння та військової техніки	3	Е
OK3	Моделювання у сфері озброєння та військової техніки	3	Е
2. Оволодіння загально науковими (філософськими) компетентностями			
OK4	Філософія та методологія науки	3	Е
OK5	Сучасна педагогічна риторика	3	Е
OK6	Методика викладання у вищій військовій школі	3	З
3. Набуття універсальних навичок дослідника			
OK7	Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності	3	З
OK8	Теорія і методика наукових досліджень у вищій військовій школі	3	З
4. Здобуття мовних компетентностей			
OK9	Іноземна мова в науковій діяльності	6	Е
5. Практика			
OK10	Науково-дослідна практика	4	Звіт
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		34	
6. Наукова складова			
	Наукове дослідження	194	Захист
ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1. Дисципліни вільного вибору ад'юнкта			
ВД1	Основи роботи з науковими проектами та науково-метричними базами	3	З
ВД2	Методи воєнно-прикладних досліджень та моделювання, прикладні пакети (програми)	3	З
ВД3	Філософія війни та миру	3	З
ВД4	Основи оцінювання ефективності процесів управління та їх оптимізація	3	З
ВД5	Проектний менеджмент в наукових дослідженнях	3	З
2. Практика			
ВД6	Педагогічна практика	3	Звіт
ВД7	Науково-дослідна практика	3	Звіт
Загальний обсяг вибірових компонентів, які може вибрати здобувач		12	
Загальний обсяг освітньої складової освітньої програми		46	
Загальний обсяг підготовки здобувачів		240	
<p>Можливий порядок вибору навчальних дисциплін. Здобувач обирає навчальні дисципліни з переліку вибірових дисциплін із цієї ОНП або інших ОНП (ОП). Або здобувач може сформулювати свій блок вибірових дисциплін. Причому здобувач має право обирати окремі модулі (теми) з навчальних дисциплін за погодженням із викладачем та науковим керівником, форми та порядок звітності за окремий модуль (тему). Загальний обсяг вибірових компонентів становить не менше 12 кредитів ЄКТС.</p>			

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

PH013				+	+					+							
PH014					+	+				+							+

6. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Напрями досліджень з розвитку та модернізації авіаційної техніки державної авіації.

6.1.1. Дослідження перспектив розвитку та пріоритетних напрямів модернізації систем (комплексів, зразків).

6.1.2. Розроблення та удосконалення методів обґрунтування вимог до перспективних (нових, модернізованих) систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації.

6.1.3. Розроблення та удосконалення теоретичних і експериментальних методів розроблення (модернізації) систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації у тому числі, заснованих на нових фізичних принципах, технічних рішеннях і технологічних процесах.

6.1.4. Дослідження можливостей і шляхів удосконалення наявних та створення нових бортових систем і комплексів повітряних суден, поліпшення їхніх тактичних, експлуатаційних, економічних, екологічних та ергономічних характеристик на основі системного підходу.

6.1.5. Розробка та удосконалення методів оцінювання і контролю характеристик повітряних суден, їхніх компонентів та обладнання .

6.2. Напрями досліджень з експлуатації і ремонту авіаційної техніки державної авіації

6.2.1. Проведення наукових досліджень щодо обґрунтування перспектив розвитку та розроблення прогресивних форм і методів організації інженерно-авіаційного забезпечення частин і підрозділів Збройних Сил України.

6.2.2. Наукове обґрунтування перспективних шляхів розвитку технічної експлуатації систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації.

6.2.3. Розроблення та удосконалення методів щодо продовження (збільшення) встановлених ресурсних показників системам (комплексам, зразкам) авіаційної техніки державної авіації, а також переведення їх на експлуатацію за технічним станом.

6.2.4. Удосконалення методів технічної експлуатації і обслуговування систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації за межами встановлених ресурсних показників.

6.2.5. Обґрунтування і розроблення методів тривалого зберігання систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації.

6.2.6. Розроблення та удосконалення методів аналізу надійності систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації та розроблення рекомендацій з підтримання їх справності та безпечної експлуатації.

6.2.7. Розроблення методів прогнозування значень параметрів, які характеризують технічний стан систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації.

6.2.8. Розроблення та удосконалення методів щодо обґрунтування нових технологічних процесів, форм та методів організації ремонту систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації.

6.2.9. Розроблення та удосконалення методів комплексного оцінювання якості виконання заводського ремонту систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації та протиповітряної оборони.

6.2.10. Розроблення та удосконалення методів освоєння (удосконалення) технологій заводського ремонту систем (комплексів, зразків) авіаційної техніки державної авіації, за якими не здійснюється авторський нагляд.

6.3. Напрями досліджень з розвитку та модернізації безпілотних авіаційних систем

6.3.1. Дослідження перспектив розвитку та пріоритетних напрямів модернізації безпілотних авіаційних систем.

6.3.2. Розроблення та удосконалення методів обґрунтування вимог до перспективних безпілотних авіаційних систем.

6.3.3. Дослідження можливостей і шляхів удосконалення наявних та створення нових бортових систем і комплексів безпілотних авіаційних систем, поліпшення їхніх тактичних, експлуатаційних, економічних, екологічних та ергономічних характеристик на основі системного підходу.

6.3.4. Розробка та удосконалення методів оцінювання і контролю характеристик безпілотних авіаційних систем, їхніх компонентів та обладнання.

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

1. Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>.

2. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 № 2145-VIII. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-viii>.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти” (зі змінами). Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#n11>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності”. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” (зі змінами). Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#n11>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії”. Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>.

8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 “Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти” Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text>.

9. ДК003:2010 Національний класифікатор України “Класифікатор професій”, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010.

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

1. Зальцбургські принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society” (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
2. Зальцбургські принципи II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities’ Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;
3. Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;
4. Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;
5. Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Assosiation, 2019;
6. Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey

Керівник проєктної групи (гарант програми)

головний науковий співробітник науково-дослідного управління розвитку та модернізації військової авіаційної техніки Державного науково-дослідного інституту авіації Заслужений працівник народної освіти України лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки доктор технічних наук професор
працівник Збройних Сил України

Леонід АРТЮШИН

“ ___ ” _____ 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника Державного
науково-дослідного інституту авіації з наукової роботи
полковник

Сергій КУБАРЬ

“ ___ ” _____ 2025 року